

Tulge meile nädalaks õpetajaks, Tuuli Roosma!

Koolis toimuv on lahutamatult seotud sellega, mis toimub ühiskonnas. Seega on kool paratamatult pidevas muutumises ja meetodid, mis mingil ajal ennast õigustasid, võivad aja möödudes tunduda arhailiste ning lapsevaenulike. Tänapäeva kooli ülesanne ei ole enam juba ammu vaid kirjaoskuse ja matemaatika õpetamine. Kas kellegi prominentse ettevõtliku naise, nagu Tuuli Roosma, kaasamine, suudaks ära teha selle töö, millest paljud koolid unistavad?

Kaasaegne õpetaja suunab ja juhendab, on ise kaasõppija ning õpilane õpib aktiivselt, otsib ise infot, otsustab, valib, hindab, kontrollib ja vastutab. Kuidas see aga reaalses elus toimima saada? Kust leida neid õpetajaid, kes lapsi ettevõtlikkuse pisikuga nakataks?

Üheks lahenduseks, kuidas mõjutada laste eluhoiakut ettevõtlikumaks, millest mitmed koolid on juba abi leidnud, on Ida-Virumaalt alguse saanud ja nüüdseks üle Eesti levinud ettevõtliku kooli meetodikate kasutusele võtmises.

Juba rohkem kui 12 aastat tagasi sündis just siin meie õpetajate initsiatiivgrupi baasil Eesti ettevõtlike koolide liikumine, millega on tänaseks üle Eesti liitunud 135 kooli. Üks peamisi selle liikumise juhtmõtteid seisneb lastes ettevõtlikkuse kasvatamises.

Ettevõtlikus koolis lastakse lapsel juba väga varasest noorusest ise unistada, ise katsetada, ise teha ja ise vastutada. Näiteks Kiviõli 1. keskkool või Kohtla-Järve Järve kool on olnud selle liikumise ühed eredamad tähed.

Illuka kool ei ole siinkohal erand. Oleme sama võrgustiku liikmed ja meie lapsed kasvatavad ise loomaiaiale kõrvitsaid, endile maasikaid, keedame kooliaia õuntest moosi ja kuivatame õunakrõpse. Mida rohkem anda lastele vabadust ise organiseeruda, seda rohkem jääb õpetajatel aega loovaks tundide ettevalmistuseks.

Lapsed vajavad kõige enam säravaid eeskujusid

Üks pääsetee on tuua kooli õpilaste ette inimesi erinevatelt elualadelt, kes sütitaks ning inspireeriks oma lugudega. Olles oma tegevusega ühiskonnas innustavaks eeskujuks, räägiksid nad õpilastele lugusid sündmustest, mis on nende elu põhjalikult mõjutanud ja mis muutsid neid inimesteks, kellena me neid praegu tunneme ja hindame, kuidas leidsid teotsad, tänu millele on nende elulugu huvitav ja loominguline.

Suurepärane näide on Noored Kooli programm, kus inseneriks või farmatseudiks õppinud noored on valmis tulema ja õpetama lastele näiteks keemiat, on olnud paljude piirkondade koolide jaoks.

Usun, et kõige enam tunnevad meie lapsed puudust reaalsest elust ja eeskujudest selle kõige

kaasaegsemas mõttes. Kuigi meil võib olla vabalt varjatud talente, on nende avastamine ilma praktiliste eeskujudeta väga raske.

Heaks näiteks on ka teine projekt - Tagasi Kooli. Nimetatud kodanikualgatus on väga suur samm selles suunas, tuues igal aastal sadu eksperte üheks inspireerivaks tunniks koolilaste eest. Tuntuid ettevõtjaid, poliitikuid ja avaliku elu tegelasi on koolilaste ette meelitada püüdnud mitmed mu koolijuhtidest kolleegid. Ka asendusõpetajate programm on ellu kutsutud selleks, et leevendada õpetajate põuda ning rikastada õppeprotsessi.

See kõik on väga vajalik ja tore, kuid üksikutest tundidest jääb paraku väheks. Lugesime kokku, eelmisel aastal külastas meie kooli 21 erinevat külalisõpetajat. Lastel oli väga huvitav, kuid kogemuste kinnistamiseks oleks vaja vähemasti ühte nädalat, mil külalisõpetaja ühele koolile või klassile pühenduks.

Päris nullist me maailma avastama ei pea, häid näiteid, millest õppida, leidub maailmas rohkesti. Näiteks Lõuna-Korea on üks neist riikidest, mis kasutab Ameerika turiste ja maailmarändureid oma koolides juba aastaid inglise keele õpetajatena, aidates neil sedaviisi katta oma elamiskulusid.

Üks nädal homse Eesti heaks

Eestis peame paraku leppima selle, et koolid suudavad külalisõpetajaid kaasates tagada neile toidu ja öömaja, ülejäänud võiks olla pigem auasi! Nagu vabatahtlik pritsumeeste või Rotary klubi, mille liikmeks saamine oleks prestiižne rida igas CVs ja mille missiooniks võikski olla maa- ja väikekoolide arengusse panustamine. Nimetagem seda klubi „1 nädal homse Eesti heaks“.

Ma kujutan seda ette nii, et edukad inimesed eri elualadelt võiks esialgu võtta ühe päeva ja tulla ning anda meie lastele ühe loengu sellest, millest nemad lastena on unistanud ja kuhu see neid tänaseks viinud on. Kui tekib klapp kooli ja õpeilastega, siis järgmisena näen juba nädalast koostööd tippportlastega kehalise kasvatuse tundides, moeloojatega kunsti ja käsitöö tundides, eksootiliste loomade kasvatajatega loodusõpetuse tundides, tootmisettevõtete juhtidega matemaatikatundides, jne. Kujutlegem, et selline klubi oleks juba olemas ja mitmed edukad inimesed oleksid valmis päevaks või üheks nädalaks igal aastal koolilaste innustamiseks panustama.

Aga keda me Illukale ootame?

Millegipärast olen ette kujutanud, et alustuseks vajaks me selliseid inimesi nagu Tuuli Roosma. Edukaid praktikuid, kelle maailmatunnetus ja suhe lastega oleks midagi täiesti värsket, elulist ja

raamidest väljas. Kujutan ette, et pidevalt ringi rändaval Tuuli Roosmal võiks olla varuks hulgaliselt nippe, kuidas korraldada klassivälist iseseisvat õppimist.

Kui Tuuli Roosma või keegi teine säravatest praktikutest sooviks mõneks kuuks Illukale tulla, leiaksime talle kindlasti voodikoha ja suudaksime iga päev kõhud täis toita kogu tema perel.

Veel saame pakkuda imelist loodust, romantilist mõisakooli atmosfääri ja uute kogemuste järgi janunevaid eesti ja vene kultuuritaustaga lapsi. Lapsi, kelle edasine areng, elukutse valik ja õpimotivatsioon võivad paljuski sõltuda just sellest nädalast tema elus. Ehk saame kümne aasta pärast öelda, et just see kohtumine oli mõne tänase koolijütsi jaoks pöördelise tähtsusega.